

แผนการใช้ที่ดินตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปี 2566

คำนำ

การจัดทำแผนการใช้ที่ดินดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72 (1) ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยแผนการใช้ที่ดินตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้นำแนวคิดของ องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) และ เป็นโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) มาปรับใช้ คือ ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การยอมรับจากสังคม การสร้างความยั่งยืนให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือกการใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่น ๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 และสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยพิจารณาภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหาความต้องการของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ สพด. ได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์

สิงหาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน	1-1
1.2 หลักการและเหตุผล	1-1
1.3 วัตถุประสงค์	1-1
1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-2
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-2
1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 สภาพภูมิประเทศ	2-1
2.4 สภาพภูมิอากาศ	2-2
2.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-4
2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-7
บทที่ 3 สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ	
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-2
3.3 ทรัพยากรดิน	3-2
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)	
4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-5

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	
5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ	5-1
5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล	5-1
5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน	5-1
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	
6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	6-1
6.2 แผนการใช้ที่ดิน	6-2
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน	7-1
7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น	7-2
7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-3
เอกสารอ้างอิง	อ-1
คณะผู้จัดทำ	ค-1

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2536-2565)	2-3
2-2	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	2-5
2-3	จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2565	2-8
2-4	จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2565	2-8
2-5	รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี 2565	2-10
3-1	สมบัติที่ดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	3-5
5-1	ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	5-2
5-2	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของที่ดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	5-3
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	6-6
7-1	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2567-2571	7-5
7-2	สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-7
7-3	เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ แผน 5 ปี (พ.ศ. 2567-2571)	7-8

สารบัญญรูป

รูปที่		หน้า
1-1	กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	1-4
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	2-2
2-2	สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดเพชรบูรณ์	2-4
2-3	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	2-7
3-1	ทรัพยากรดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	3-6
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	4-4
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	4-5
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	6-7
7-1	การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์	7-4

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้วซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมแต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทานแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ทั้งนี้กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดิน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั่วประเทศ ภายใน ปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนาต่าง ๆ ของตำบล

1.3.2 เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน

1.3.3 เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น และอยู่บนหลักการของโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model)

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.4.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566

1.4.2 สถานที่ ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.5.1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประกอบด้วย

1) ด้านกายภาพ เช่น ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน เขตป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การถือครองที่ดิน ลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล จำนวนประชากร เป็นต้น

3) ด้านนโยบายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เช่น ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

1.5.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการด้านต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรในตำบล

1.5.3 ประเมินคุณภาพของที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล

1.5.4 สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.5.1 ถึง 1.5.3 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน

1.5.5 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

1.5.6 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น

1.5.7 ปรับปรุง (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินฉบับสมบูรณ์

1.5.8 นำแผนการใช้ที่ดินเข้าสู่คณะทำงานวิชาการของเขตฯ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน /สมบูรณ์ของเนื้อหาและองค์ประกอบ

1.5.9 เผยแพร่แผนการใช้ที่ดินเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาของตำบล เพื่อนำไปสู่การของบประมาณที่มีความสอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสถานภาพของทรัพยากรของตำบล

2) กรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดิน กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขตและสามารถใช้ประกอบการของบประมาณในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ

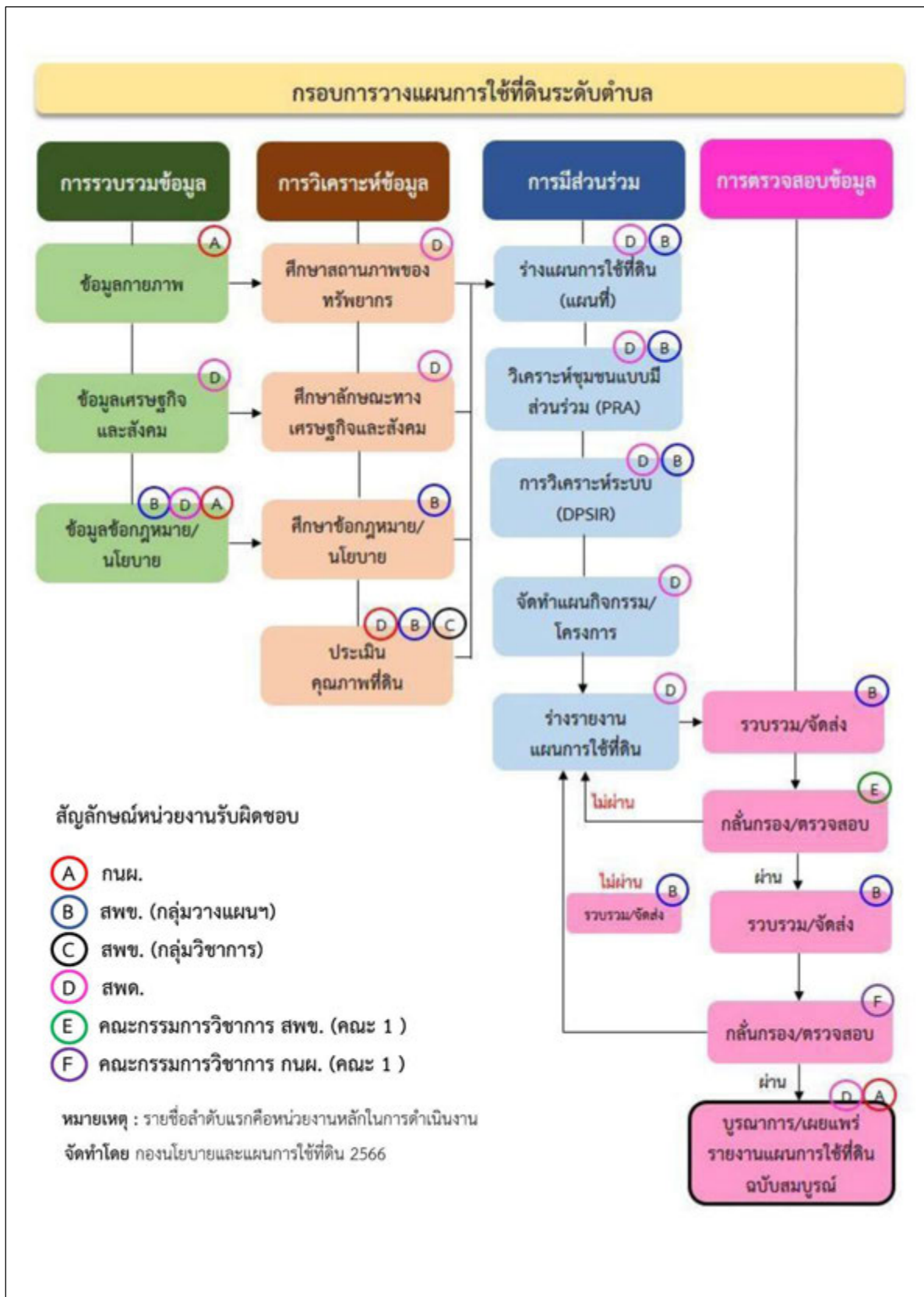

3) หน่วยงานราชการอื่น ๆ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต

จากขั้นตอนที่กล่าวข้างต้น สามารถจัดทำกรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลแสดงดังรูปที่ 1-1

1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล

" ตำบลน่าอยู่ มุ่งสู่คุณธรรม นำชุมชนเข้มแข็ง ร่วมแรงพัฒนา ประชามีอาชีพมั่นคง ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี " (องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแดง, 2566)

รูปที่ 1-1 กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอหนองไผ่ มีพื้นที่ประมาณ 96 ตารางกิโลเมตร หรือ 59,798 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลวังโสม อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลเพชรละคร อำเภอหนองไผ่ และตำบลสระแก้ว อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลวังท่าดี ตำบลท่าด่าง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลนาเฉลียง ตำบลกองมูล อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

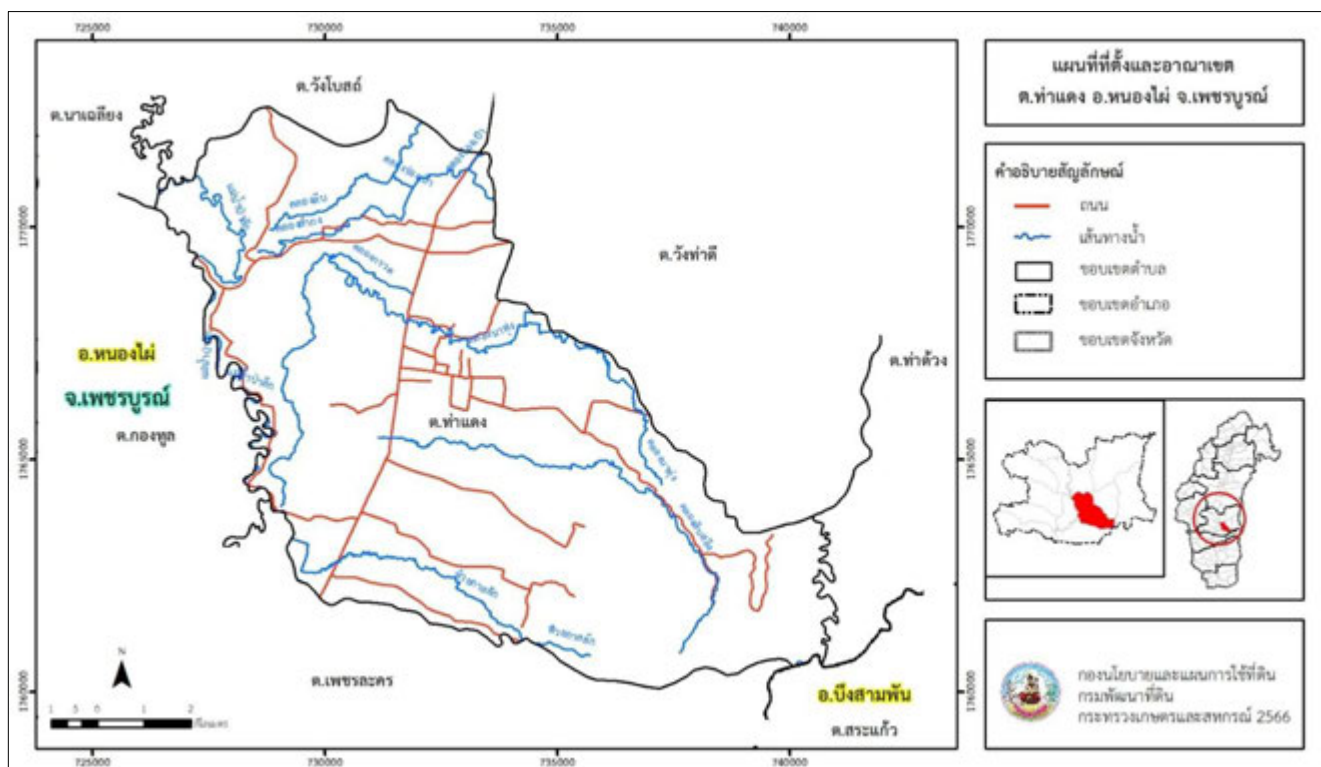
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 15 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านท่าแดง	หมู่ที่ 9 บ้านเนินสะอาด
หมู่ที่ 2 บ้านท่าสวย	หมู่ที่ 10 บ้านโคกสระแก้ว
หมู่ที่ 3 บ้านลำกง	หมู่ที่ 11 บ้านหนองม่วง
หมู่ที่ 4 บ้านท่าเยี่ยม	หมู่ที่ 12 บ้านปากโสม
หมู่ที่ 5 บ้านไร่ขอนแก่น	หมู่ที่ 13 บ้านโคกพัฒนา
หมู่ที่ 6 บ้านนาทุ่ง	หมู่ที่ 14 บ้านหนองระหาร
หมู่ที่ 7 บ้านโคกสูง	หมู่ที่ 15 บ้านโพธิ์เงิน
หมู่ที่ 8 บ้านเนินคนธา	

2.3 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับที่ดอน สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ลูกคลื่นลอนชัน เนินเขา และพื้นที่สูงชันเป็นพื้นที่ภูเขา ทิศตะวันออกของตำบลบางส่วนเป็นเนินสูง ส่วนด้านทิศตะวันตกเป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน เป็นส่วนหนึ่งของลุ่มน้ำป่าสัก มีแหล่งน้ำที่สำคัญ เช่น แม่น้ำป่าสัก คลองกรวด คลองนาทุ่ง คลองลำกง คลองสิบลีง

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

2.4 สภาพภูมิอากาศ

จากการศึกษาสถิติภูมิอากาศ (พ.ศ. 2536-2565) พบว่า ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 อุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 28.1 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34.1 องศาเซลเซียส ในเดือนเมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 23.3 องศาเซลเซียส ในเดือนมกราคม

2.4.2 ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 1,298.4 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 107 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด ในเดือนกันยายน มีปริมาณฝน 266.9 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 17 วัน

2.4.3 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ.2536-2565) ณ สถานีตรวจอากาศศิษีธรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows

Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมมูลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤศจิกายน

ช่วงที่มีน้ำมากเกินไป เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคมถึงต้นเดือนพฤศจิกายน

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งกลางเดือนพฤศจิกายนถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

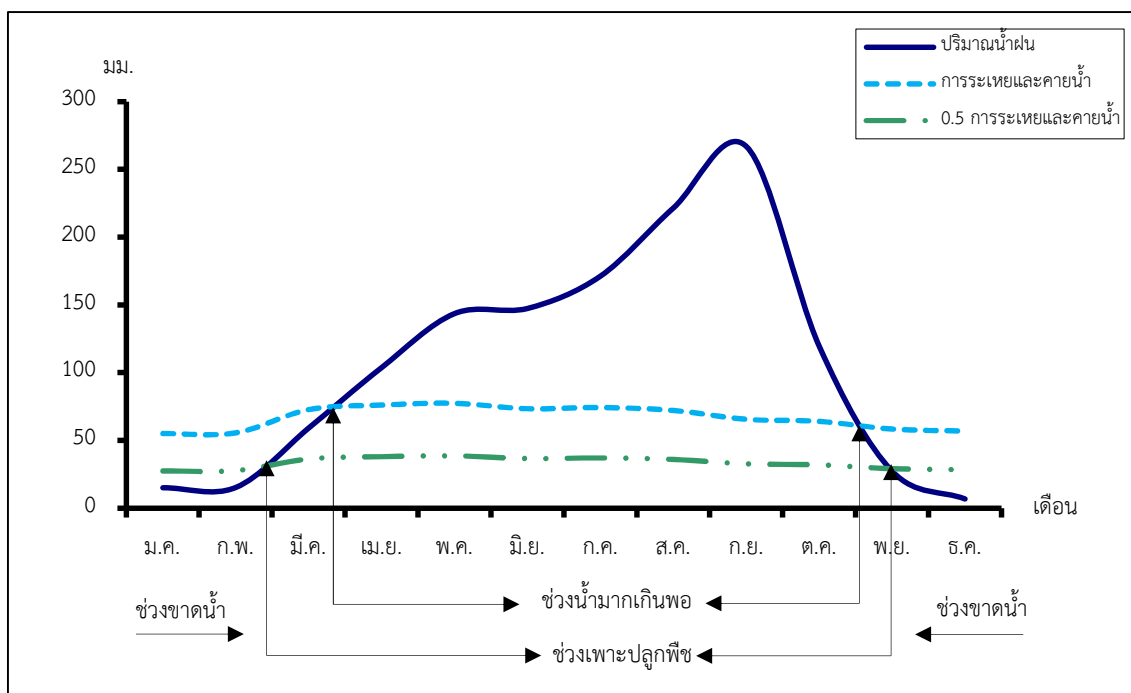
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์¹ (พ.ศ. 2536-2565)

เดือน	อุณหภูมิ (ซ.)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ ² (มม.)	ปริมาณฝนใช้การ ² (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย					
ม.ค.	18.9	32.7	25.3	65.0	15.3	1.3	55.2	14.9
ก.พ.	21.0	34.8	27.5	62.0	15.5	2.1	55.7	15.1
มี.ค.	23.7	36.6	29.6	63.0	59.3	4.8	72.9	53.7
เม.ย.	25.1	37.2	30.3	67.0	103.8	8.0	76.2	86.6
พ.ค.	25.5	35.7	29.7	74.0	143.7	13.5	77.5	110.7
มิ.ย.	25.3	34.8	29.3	76.0	147.5	13.6	73.5	112.7
ก.ค.	25.0	33.7	28.7	78.0	171.3	15.5	74.4	124.4
ส.ค.	24.8	33.1	28.3	80.0	221.7	17.1	72.2	143.1
ก.ย.	24.7	32.7	28.0	82.0	266.9	17.3	65.7	151.7
ต.ค.	24.0	32.9	27.9	78.0	119.3	10.2	64.2	96.5
พ.ย.	21.8	32.8	26.9	71.0	27.2	3.0	58.5	26.0
ธ.ค.	19.2	31.8	25.1	66.0	6.9	1.0	57.0	6.8
เฉลี่ย	23.3	34.1	28.1	71.8	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	1,298.4	107.4	803.0	942.2

หมายเหตุ : ¹เป็นสถานีตรวจอากาศที่ใกล้พื้นที่ตำบลมากที่สุด

²จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา (2566)

รูปที่ 2-2 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดเพชรบูรณ์

2.5 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2566) ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 3,559 ไร่ หรือร้อยละ 5.95 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร

2.5.2 พื้นที่เกษตรกรรมมีเนื้อที่ 52,708 ไร่ หรือร้อยละ 88.14 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 24,859 ไร่ หรือร้อยละ 41.57 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ นาข้าว นาข้าว+ข้าวโพด และนาข้าว+ถั่วเขียว
- 2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 18,156 ไร่ หรือร้อยละ 30.36 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย และข้าวโพด
- 3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 9,323 ไร่ หรือร้อยละ 15.60 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ สัก ยางพารา และยูคาลิปตัส
- 4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 154 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ มะขาม และมะม่วง
- 5) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 160 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ โรงเรือนร้าง และโรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า

6) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 56 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา

2.5.3 พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 2,831 ไร่ หรือร้อยละ 4.74 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู

2.5.4 พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 294 ไร่ หรือร้อยละ 0.49 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง บ่อน้ำในไร่นา และหนอง บึง ทะเลสาบ

2.5.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 406 ไร่ หรือร้อยละ 0.68 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ทุ่งหญ้าสลับ ไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ บ่อดิน และพื้นที่ลุ่ม

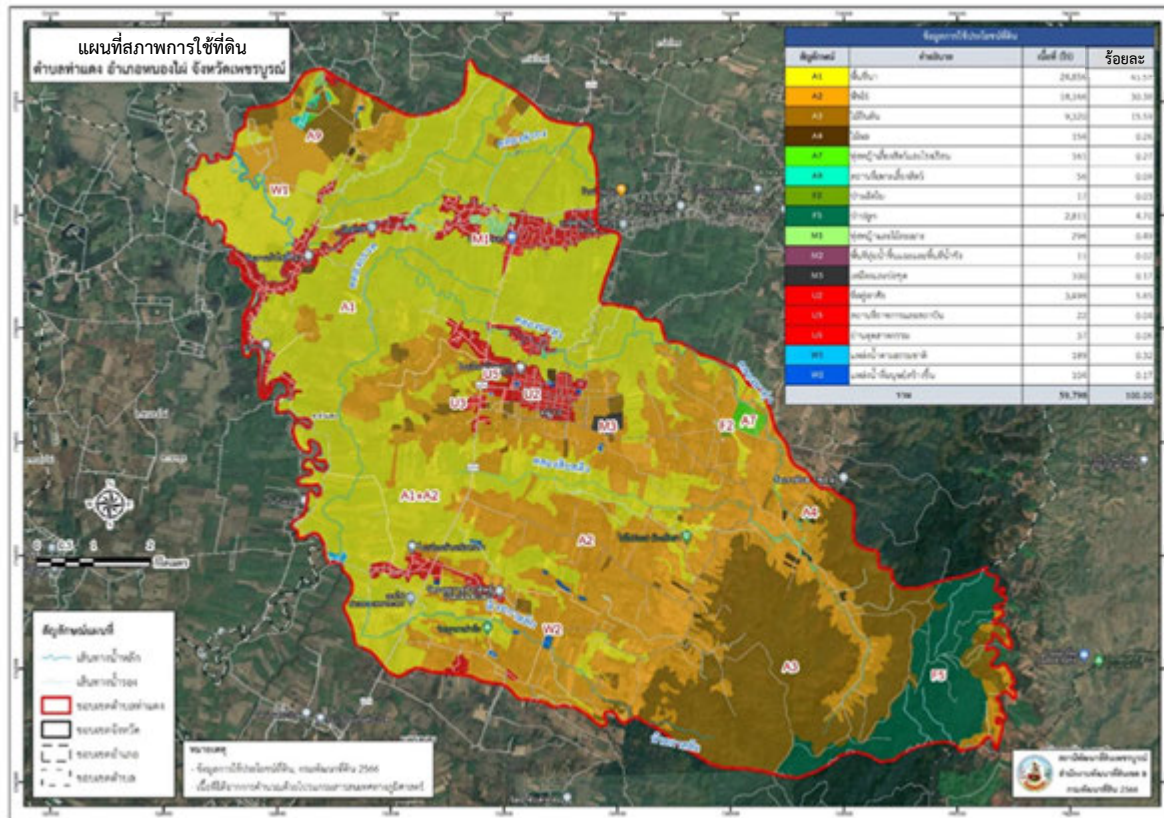
ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,559	5.95
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	3,498	5.85
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	23	0.04
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	38	0.06
A	พื้นที่เกษตรกรรม	52,708	88.14
A101	นาข้าว	12,120	20.27
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	11,632	19.45
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	1,107	1.85
A202	ข้าวโพด	1,929	3.23
A203	อ้อย	5,640	9.43
A204	มันสำปะหลัง	10,587	17.70
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	22	0.04
A302	ยางพารา	913	1.53
A303	ปาล์มน้ำมัน	244	0.41
A304	ยูคาลิปตัส	341	0.57
A305	สั๊ก	7,803	13.05
A407	มะม่วง	65	0.11

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)		เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน		
A412	มะขาม	89	0.15
A700	โรงเรือนร้าง	152	0.25
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	8	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	56	0.09
F	พื้นที่ป่าไม้	2,831	4.74
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	16	0.03
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	2,815	4.71
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	406	0.68
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	295	0.49
M201	พื้นที่ลุ่ม	11	0.02
M304	บ่อดิน	100	0.17
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	294	0.49
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	160	0.27
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	30	0.05
W202	บ่อน้ำในไร่นา	104	0.17
ผลรวมทั้งหมด		59,798	100.00

หมายเหตุ : เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

รูปที่ 2-3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.6.1 ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม 2565 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลท่าแดงมีประชากรรวม 10,923 คน แยกเป็นชาย 5,394 คน เป็นหญิง 5,529 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 114.16 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,239 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 2,180 ครัวเรือน หรือร้อยละ 67.30 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ ครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,059 ครัวเรือน หรือร้อยละ 32.70 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ปี 2565

พื้นที่	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลท่าแดง	3,239	5,394	5,529	10,923
หมู่ที่ 1 ท่าแดง	182	248	271	519
หมู่ที่ 2 ท่าสวย	179	276	253	529
หมู่ที่ 3 ลำกง	173	317	291	608
หมู่ที่ 4 ท่าเยี่ยม	293	494	533	1,027
หมู่ที่ 5 ไร่ขอนแก่นขวาง	257	405	418	823
หมู่ที่ 6 นาทุ่ง	204	256	270	526
หมู่ที่ 7 โคกสูง	269	457	514	971
หมู่ที่ 8 เนินคนธา	234	452	471	923
หมู่ที่ 9 เนินสะเดา	212	401	392	793
หมู่ที่ 10 โคกสระแก้ว	211	415	407	822
หมู่ที่ 11 หนองม่วง	185	318	337	655
หมู่ที่ 12 ปากโบสถ์	347	458	449	907
หมู่ที่ 13 โคกพัฒนา	167	330	341	671
หมู่ที่ 14 หนองระหาร	173	313	315	628
หมู่ที่ 15 โพธิ์เงิน	153	254	267	521

ที่มา : กรมการปกครอง (2566)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ปี 2565

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	3,239	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	2,180	67.30
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	1,059	32.70

ที่มา : 1) กรมการปกครอง (2566)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2566)

2.6.2 การถือครองที่ดิน

จากข้อมูลกรมการปกครอง ณ เดือนธันวาคม 2565 ตำบลท่าแดงมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,239 ครัวเรือน โดยถือครองที่ดินเฉลี่ยครัวเรือนละ 18.46 ไร่ (เนื้อที่ของตำบลรวมต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด)

2.6.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

ประชากรในตำบลท่าแดงประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ รับจ้างทั่วไป และอื่นๆ มีเกษตรกรบางครัวเรือนประกอบอาชีพหลายอย่างควบคู่กันไป สำหรับพืชที่เกษตรกรปลูกเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง ทางด้านการเลี้ยงสัตว์เกษตรกรจะมีการเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคหากเหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

2.6.4 ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของกรมการพัฒนาชุมชน ปี พ.ศ. 2566 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 184,880.05 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 63,149.55 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 101,191.98 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 34,564.19 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 83,688.07 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 28,585.36 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือนตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ปี 2565

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง				
ตำบลท่าแดง	128,601.37	21,854.41	20,636.45	13,787.82	184,880.05	63,149.55	101,191.98	34,564.19
หมู่ที่ 1 ท่าแดง	149,142.86	12,402.59	32,885.72	3,671.43	198,102.60	72,508.14	135,209.82	49,488.56
หมู่ที่ 2 ท่าสาวาย	103,098.40	23,139.34	28,831.15	268.85	155,337.75	64,901.39	110,646.72	46,229.11
หมู่ที่ 3 ล้าง	168,809.52	17,088.89	12,875.40	8,727.78	207,501.59	52,290.40	84,177.03	21,212.61
หมู่ที่ 4 ท่าเยี่ยม	146,383.59	16,291.02	8,185.95	6,414.84	177,275.40	46,073.61	72,114.84	18,742.54
หมู่ที่ 5 ไร่ขอนแก่น	116,446.81	21,821.81	23,233.51	11,577.66	173,079.79	59,814.34	119,872.90	41,426.66
หมู่ที่ 6 นาทุ่ง	138,686.87	24,646.46	27,303.03	1,508.08	192,144.44	72,054.17	131,656.57	49,371.21
หมู่ที่ 7 โคกสูง	115,580.71	15,684.26	16,583.45	5,375.13	153,223.55	53,330.46	80,344.17	27,964.31
หมู่ที่ 8 เนินคนธา	148,641.03	13,543.59	13,963.08	13,228.21	189,375.90	48,335.47	19,370.26	4,943.98
หมู่ที่ 9 เนินสะเดา	81,678.57	9,650.00	12,214.29	5,353.57	108,896.43	52,390.03	67,500.74	32,474.58
หมู่ที่ 10 โคกสระแก้ว	84,914.11	34,705.52	11,426.38	76,598.16	207,644.17	106,433.96	191,881.20	98,354.20
หมู่ที่ 11 หนองม่วง	118,123.46	16,502.36	14,032.58	11,645.04	160,303.43	59,774.16	51,155.46	19,074.92
หมู่ที่ 12 ปากโบสถ์	172,528.71	41,695.69	37,474.64	10,485.65	262,184.69	94,476.90	139,517.24	50,274.32
หมู่ที่ 13 โคกพัฒนา	65,107.46	31,938.81	37,641.79	21,662.69	156,350.75	52,377.50	116,992.54	39,192.50
หมู่ที่ 14 หนองระหาร	169,366.20	24,563.38	26,800.00	17,330.99	238,060.56	96,584.57	149,401.41	60,614.29
หมู่ที่ 15 โพธิ์เงิน	126,520.66	21,275.21	17,528.93	6,038.84	171,363.64	63,800.00	82,387.60	30,673.54

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน (2566)

บทที่ 3

สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรกายภาพที่สำคัญต่อการทำการเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่าทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดปัจจุบันมีสถานะอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

1) ป่าอนุรักษ์ ไม่พบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ในพื้นที่

2) ป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535 แบ่งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบพื้นที่ป่าจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีในพื้นที่ ได้แก่

(1) เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 7,230 ไร่

(2) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 15,199 ไร่

3.1.2 **ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ** (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528) จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ ได้แก่

1) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A เนื้อที่ 1,809 ไร่

2) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1B เนื้อที่ 2,528 ไร่

3) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 เนื้อที่ 8,967 ไร่

4) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3 เนื้อที่ 253 ไร่

5) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 4 เนื้อที่ 1,273 ไร่

6) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เนื้อที่ 44,968 ไร่

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 ปริมาณน้ำฝน พบว่าในพื้นที่ตำบลท่าแดง มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี (พ.ศ. 2536-2565) 1,298.4 มิลลิเมตรต่อปี

3.2.2 น้ำผิวดิน หมายถึง แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่น ๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลท่าแดง มีรายละเอียดของแหล่งน้ำผิวดินดังนี้

แหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติ ได้แก่ คลองกรวด คลองตีบ คลองนาทุ่ง คลองเม่า คลองร่องเป่า คลองลำกง คลองห้วยเรือ คลองเหมืองใหม่ แม่น้ำป่าสัก ห้วยกระเส ห้วยกาสลัก และห้วยสุทธิ

แหล่งน้ำผิวดินที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ คลองสิบสี่

3.2.3 จากฐานข้อมูลน้ำบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2566) พบว่า ตำบลท่าแดง มีจำนวนบ่อบาดาลราชการจำนวน 3 บ่อ และจำนวนบ่อบาดาลเอกชนจำนวน 1 บ่อ

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบหน่วยแผนที่ดินทั้งหมด 18 หน่วยแผนที่ดิน และหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 1 หน่วยแผนที่ ดังนี้

3.3.1 ดินในพื้นที่ลุ่ม มี 4 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน Bpo-cA ชุดดินบ้านโกชน มีเนื้อดินบนเป็นดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 11,492 ไร่ หรือร้อยละ 19.22 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ดิน Cl-clA ชุดดินเฉลี่ยงลับ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 7,138 ไร่ หรือร้อยละ 11.94 ของเนื้อที่ตำบล

3) หน่วยแผนที่ดิน Cl-sic1A ชุดดินเฉลี่ยงลับ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,583 ไร่ หรือร้อยละ 7.67 ของเนื้อที่ตำบล

4) หน่วยแผนที่ดิน Tn-sic1A ชุดดินท่าพล มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,564 ไร่ หรือร้อยละ 4.29 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.2 ดินในพื้นที่ดอน มี 14 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

- 1) หน่วยแผนที่ดิน Don-gm-silA/b ดินดงยางเอนที่มีจุดประสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ และมีคัณนา มีเนื้อที่ 3,213 ไร่ หรือร้อยละ 5.37 ของเนื้อที่ตำบล
- 2) หน่วยแผนที่ดิน Kak-gclB ชุดดินแก่งคอย มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 7 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่ตำบล
- 3) หน่วยแผนที่ดิน Kld-mw-clB ดินกลางดงที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 55 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่ตำบล
- 4) หน่วยแผนที่ดิน Ml-gclC ชุดดินมวกเหล็ก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 857 ไร่ หรือร้อยละ 1.43 ของเนื้อที่ตำบล
- 5) หน่วยแผนที่ดิน Ml-gclD ชุดดินมวกเหล็ก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,952 ไร่ หรือร้อยละ 3.27 ของเนื้อที่ตำบล
- 6) หน่วยแผนที่ดิน Ml-gclE ชุดดินมวกเหล็ก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 894 ไร่ หรือร้อยละ 1.50 ของเนื้อที่ตำบล
- 7) หน่วยแผนที่ดิน Ncu-gclA ชุดดินน้ำซุน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 295 ไร่ หรือร้อยละ 0.49 ของเนื้อที่ตำบล
- 8) หน่วยแผนที่ดิน Ncu-gclB ชุดดินน้ำซุน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,864 ไร่ หรือร้อยละ 8.13 ของเนื้อที่ตำบล
- 9) หน่วยแผนที่ดิน Ncu-gclC ชุดดินน้ำซุน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,946 ไร่ หรือร้อยละ 6.60 ของเนื้อที่ตำบล
- 10) หน่วยแผนที่ดิน Ncu-slB ชุดดินน้ำซุน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,655 ไร่ หรือร้อยละ 4.44 ของเนื้อที่ตำบล
- 11) หน่วยแผนที่ดิน Pe-slB ชุดดินเพชรบูรณ์ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,264 ไร่ หรือร้อยละ 2.11 ของเนื้อที่ตำบล
- 12) หน่วยแผนที่ดิน Pe-gm-silA/b ดินเพชรบูรณ์ที่มีจุดประสีเทา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ และมีคัณนา มีเนื้อที่ 825 ไร่ หรือร้อยละ 1.38 ของเนื้อที่ตำบล
- 13) หน่วยแผนที่ดิน Ws-clB ชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 823 ไร่ หรือร้อยละ 1.38 ของเนื้อที่ตำบล
- 14) หน่วยแผนที่ดิน Ws-clC ชุดดินวังสะพุง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 881 ไร่ หรือร้อยละ 1.47 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.3 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มี 1 หน่วยแผนที่ คือ หน่วยแผนที่ SC พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน มีเนื้อที่ 11,490 ไร่ หรือ ร้อยละ 19.21 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามสภาพธรรมชาติในพื้นที่ พบปัญหาดินตื้น มีเนื้อที่ 15,470 ไร่ หรือ ร้อยละ 25.87 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ชุดดินแก่งคอย (Kak) ชุดดินมวกเหล็ก (MI) และชุคติน้ำซุน (Ncu)

รายละเอียดของสมบัติดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ดังแสดงในตารางที่ 3-1 และแผนที่ แสดงในลักษณะของชุดดิน (รูปที่ 3-1)

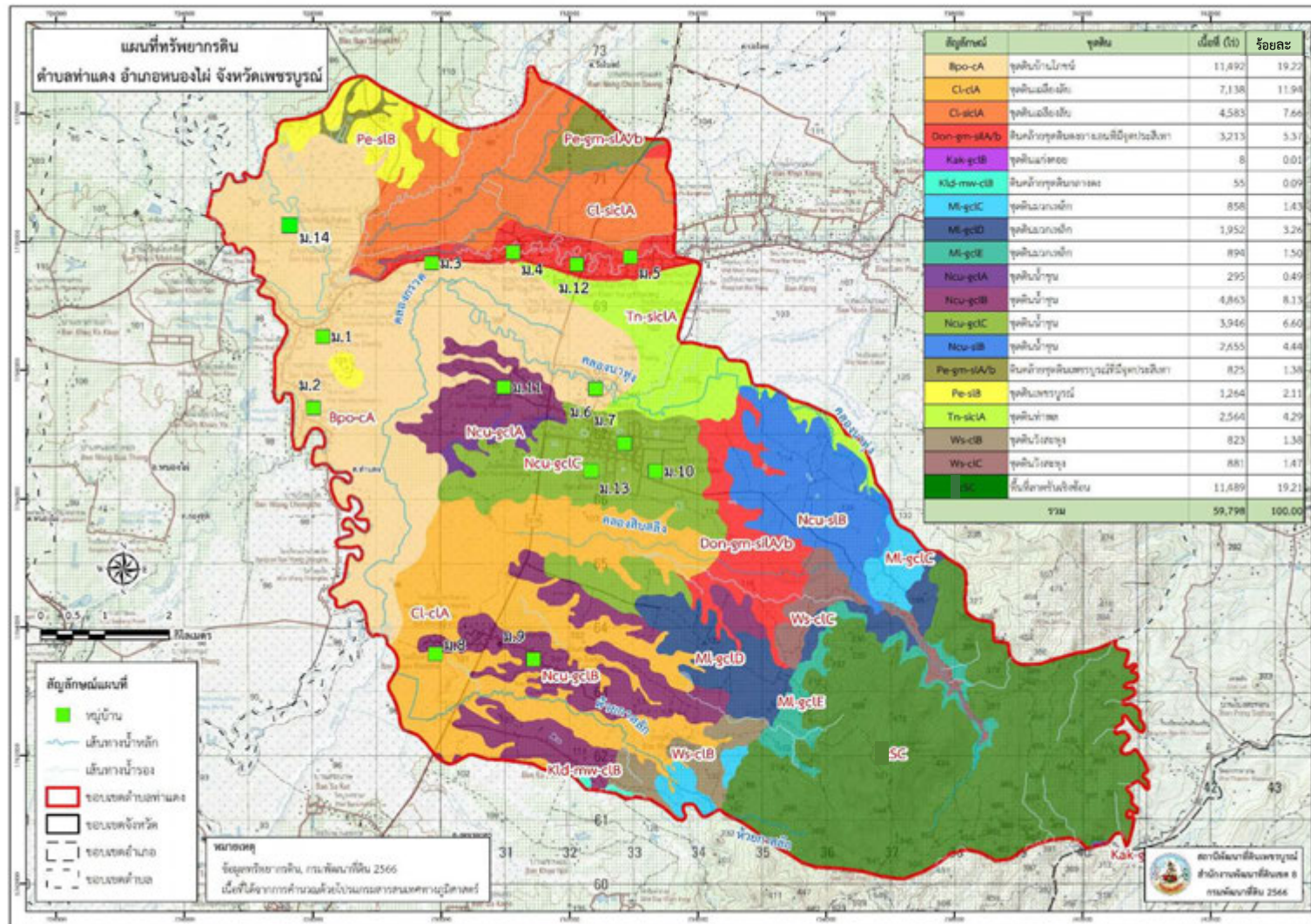
ตารางที่ 3-1 สมบัติดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอืดตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Bpo-cA	0-2	>150	เลว	ปานกลาง	>20	>75	5.5-6.5	6.5-8.0	<2	-	11,492	19.22
Cl-clA	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ปานกลาง	10-20	35-75	5.0-6.5	6.0-7.0	<2	-	7,138	11.94
Cl-sicA	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ปานกลาง	10-20	35-75	5.0-6.5	6.0-7.0	<2	-	4,583	7.67
Don-gm-silA/b	0-2	>150	ดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว	ปานกลาง	10-20	35-75	6.0-7.0	5.5-7.0	<2	-	3,213	5.37
Kak-gclB	2-5	0-50	ดี	ปานกลาง	>20	>75	6.0-7.0	6.0-8.0	<2	-	8	0.01
Kld-mw-clB	2-5	>150	ดีปานกลาง	ปานกลาง	<10	35-75	5.5-6.5	5.5-7.0	<2	-	55	0.09
ML-gclC	5-12	25-50	ดี	ปานกลาง	10-20	35-75	5.5-7.0	5.5-6.5	<2	-	858	1.43
ML-gclD	12-20	25-50	ดี	ปานกลาง	10-20	35-75	5.5-7.0	5.5-6.5	<2	-	1,952	3.27
ML-gclE	20-35	25-50	ดี	ปานกลาง	10-20	35-75	5.5-7.0	5.5-6.5	<2	-	894	1.50
Ncu-gclA	0-2	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	5.5-6.0	<2	-	295	0.49
Ncu-gclB	2-5	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	5.5-6.0	<2	-	4,863	7.86
Ncu-gclB*	2-5	0-50	ดี	ปานกลาง	<10	<35	5.5-6.5	5.5-6.0	<2	-	160	0.27
Ncu-gclC	5-12	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	5.5-6.0	<2	-	3,946	6.60
Ncu-sLB	2-5	0-50	ดี	ปานกลาง	<10	<35	5.5-6.5	5.5-6.0	<2	-	2,655	4.44
Pe-gm-sIA/b	0-2	50-100	ดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว	ปานกลาง	<10	35-75	5.5-6.5	6.0-7.0	<2	-	825	1.38
Pe-sLB	2-5	50-100	ดี	ปานกลาง	<10	35-75	5.5-6.5	6.0-7.0	<2	-	1,264	2.11
Tn-sicA	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ปานกลาง	>20	>75	5.0-6.5	6.0-7.0	<2	-	2,564	4.29
Ws-clB	2-5	50-100	ดี	ปานกลาง	10-20	35-75	6.0-7.0	5.5-7.0	<2	-	823	1.38
Ws-clC	5-12	50-100	ดี	ปานกลาง	10-20	35-75	6.0-7.0	5.5-7.0	<2	-	881	1.47
SC	>35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,490	19.21
รวมทั้งหมด											59,798	100.00

หมายเหตุ: 1. * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน
 2. เนื้อที่คำนวณด้วยโปรแกรมระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ที่มา: กองสำรวจและวิจัยทรัพยากรดิน (2566)

แผนการใช้ที่ดินตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

รูปที่ 3-1 ทรัพยากรดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2566 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาหลักของตำบลท่าแดง คือ

- 1) ขาดความรู้ในด้านการปรับปรุงบำรุงดิน
- 2) แหล่งน้ำใช้ทางการเกษตรตื้นเขิน น้ำใช้เพื่อการเกษตรไม่เพียงพอในฤดูแล้ง
- 3) โรคระบาดของแมลงศัตรูพืช และโรคพืชบกพร่อง
- 4) ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง ราคาผลผลิตตกต่ำ
- 5) เอกสารสิทธิ์ที่ดินไม่ตรงกับผู้ถือครอง (ส.ป.ก.)
- 6) ปัญหายาเสพติด

4.1.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และตำบลท่าแดง มีความต้องการ 9 ประการ คือ

- 1) ความต้องการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะ และแหล่งน้ำส่วนตัวที่ตื้นเขิน
 - 2) สระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานที่ดำเนินการขุดแล้วมีเกิดตื้นเขิน ต้องการให้มีโครงการมาขุดลอกระบายน้ำในไร่นอกเขตชลประทานที่ตื้นเขิน
 - 3) ต้องการขุดสระน้ำ (พื้นที่ในเขตชลประทาน) บ่อบาดาล พร้อมโซล่าเซลล์การก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ขุดลอกคลอง ก่อสร้างฝายและสร้างพื้นที่รับน้ำในหมู่บ้าน
 - 4) ต้องการคลองไส้ไก่ เพื่อส่งน้ำเข้าพื้นที่ทำการเกษตร
 - 5) เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด(ปอเทือง) เพื่อเพิ่มธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุในดิน
 - 6) อยากได้คำแนะนำในการจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และอุปกรณ์ในการใช้ตรวจวัดค่าความเป็นกรด-ด่างในดิน
 - 7) ต้องการรวมกลุ่มเพื่อจะได้มีอำนาจต่อรองราคาสินค้าเกษตรให้ได้ราคาที่เหมาะสม
 - 8) ต้องการธนาคารปุ๋ย
 - 9) คำแนะนำการปลูกพืช การปลูกพืชหมุนเวียน และการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้อง
- ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 5 ประการ คือ

1.1) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เกิดปัญหาภัยแล้ง ภัยน้ำท่วม และสภาพอากาศแปรปรวน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตพืช รวมถึงการแพร่กระจายการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช

1.2) ความต้องการด้านอาหาร เนื่องจากประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดความต้องการอาหาร ส่งต่อความต้องการใช้ที่ดินเพื่อผลิตสินค้าเกษตร โดยมีการขยายพื้นที่การเพาะปลูกเพิ่มมากขึ้น มีการใช้ที่ดินอย่างไม่เหมาะสม ซึ่งส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านทรัพยากรที่ดิน ปัญหาเกษตรกรไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดินไม่ตรงกับพื้นที่ทำกินและพื้นที่ทำการเกษตรไม่เพียงพอ ทำให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตร

1.3) อัตราค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรและประชากรมีรายจ่ายที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาหนี้สิน นอกจากนี้ยังเป็นข้อจำกัดให้เกษตรกรไม่สามารถเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตที่เหมาะสมได้ หรือไม่สามารถทำการลงทุนสำหรับเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพได้ รวมถึงไม่สามารถดูแลทรัพยากรการเกษตรของตนเองได้อย่างเหมาะสม

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 5 ประการ คือ

2.1) ปัญหาอุทกภัย/ภัยแล้ง/ฝนทิ้งช่วง/ฝนหลงฤดู

2.2) ปัญหาความผันผวนของราคาผลผลิตสินค้าเกษตร

2.3) ปัญหาการใช้ที่ดินไม่เหมาะสม/การใช้ที่ดินแบบเข้มข้น

2.4) ปัญหาต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น/ปัญหาหนี้สิน

2.5) ปัญหาที่เอกสารสิทธิ์ที่ดินและพื้นที่ทำการเกษตรไม่เพียงพอ

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 5 ประการ คือ

3.1) แหล่งน้ำต้นทุนและขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่ออุปโภค/บริโภค

3.2) ความเสียหายของสินค้าเกษตร เกษตรกรประสบภาวะขาดทุนจากการผลิตสินค้าเกษตร

3.3) ทรัพยากรที่ดินเสื่อมโทรม ได้แก่ ดินตื้น ดินเกิดการชะล้าง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

3.4) ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ได้แก่ ปัญหาการปนเปื้อนสารพิษในพืช สัตว์และมนุษย์

3.5) เอกสารสิทธิ์ที่ดินและพื้นที่ทำการเกษตรไม่เพียงพอ

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 5 ประการ คือ

4.1) เกิดการแย่งชิงทรัพยากรน้ำ

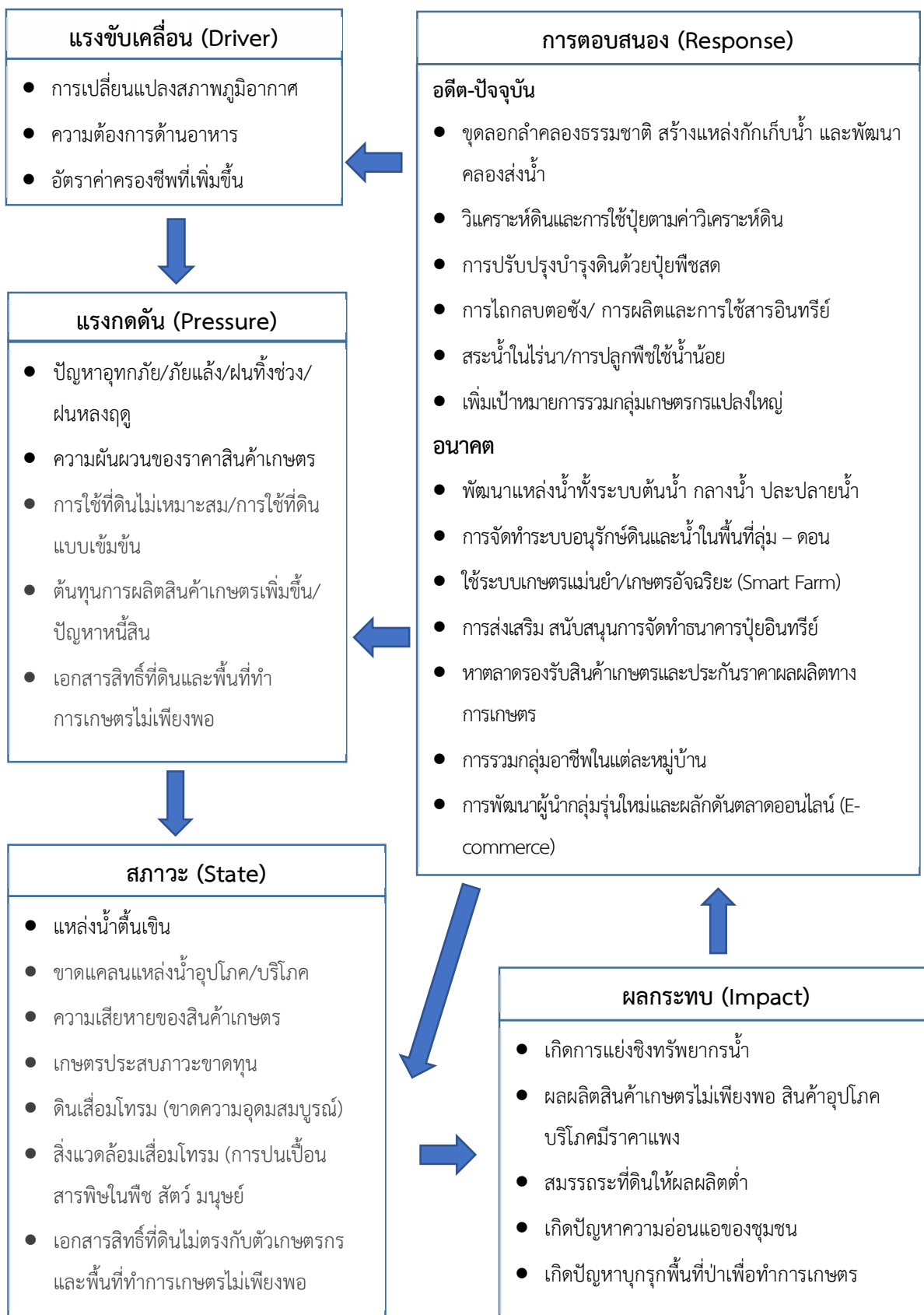
- 4.2) ผลผลิตสินค้าเกษตรไม่เพียงพอ สิ้นค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพง
- 4.3) สมรรถนะที่ดินให้ผลผลิตต่ำ
- 4.4) เกิดปัญหาความอ่อนแอของชุมชน
- 4.5) เกิดปัญหาบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตร

5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้
อดีต-ปัจจุบัน

- 5.1) ชุกลอกลำคลองธรรมชาติ สร้างแหล่งกักเก็บน้ำ และพัฒนาคลองส่งน้ำ
- 5.2) การวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- 5.3) การปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
- 5.4) การไถกลบตอซัง
- 5.5) การผลิตและการใช้สารอินทรีย์
- 5.6) สระน้ำในไร่นา
- 5.7) การปลูกพืชใช้น้ำน้อย
- 5.8) เพิ่มเป้าหมายการรวมกลุ่มเกษตรกรแบบแปลงใหญ่

อนาคต

- 5.9) การพัฒนาแหล่งน้ำทั้งระบบต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
 - 5.10) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลุ่ม - ดอน
 - 5.11) การใช้ระบบเกษตรแม่นยำหรือเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farm)
 - 5.12) การส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 5.13) จัดหาตลาดรองรับสินค้าเกษตรและประกันราคาผลผลิตทางการเกษตร
 - 5.14) การรวมกลุ่มสมาชิกในแต่ละหมู่บ้าน
 - 5.15) การพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่และผลักดันตลาดออนไลน์ (E-commerce)
- ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-1

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

4.2.1 บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม

- 1) ข้าวนาปี เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูฝน
- 2) ข้าวนาปี/ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์/ถั่วเขียว

4.2.2 บริเวณพื้นที่ดอน

- 1) พืชไร่ ที่นิยม ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อย
- 2) ไม้ยืนต้น ที่นิยม ได้แก่ สัก ยูคาลิปตัส
- 3) ไม้ผล/พืชผัก ได้แก่ แก้วมังกร กล้วย มะขาม และผัก เช่น ต้นหอม กระเทียม กระเจี๊ยบ

ชนิดพืช	เดือน												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม													
ข้าว							ข้าว						
ข้าว/ข้าวโพด/ถั่วเขียว	ข้าวโพด / ถั่วเขียว						ข้าว						
บริเวณพื้นที่ดอน													
พืชไร่	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ / มันสำปะหลัง / อ้อย												
ไม้ยืนต้น	สัก / ยูคาลิปตัส												
ไม้ผล/พืชผัก	แก้วมังกร กล้วย มะขาม ต้นหอม กระเทียม กระเจี๊ยบ พริก มะเขือ ฯ												

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ

การประเมินคุณภาพที่ดินหรือการประเมินความเหมาะสมของที่ดิน สอดคล้องตามหลักการของ FAO Framework ค.ศ. 1983 ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดินว่าที่ดินนั้นๆเหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ หรือการปลูกพืชต่าง ๆ โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช สมบัติดินที่ได้จำแนกไว้ในแต่ละตำบล ร่วมกับการจัดการพื้นที่ เช่น ระบบชลประทาน พื้นที่ยกทรง การจัดการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น และนอกจากนี้พิจารณาความต้องการปัจจัยต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด สอดคล้องตามหลักการของ FAO ได้แก่ ความต้องการด้านพืช ความต้องการด้านการจัดการ ความต้องการด้านการอนุรักษ์ (บັນชิตและคำธณ, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 5-1

ระดับความเหมาะสมของที่ดินได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดิน การจัดการที่ดิน หรือดินที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นตามสภาพภูมิประเทศ (ซึ่งจะเรียกรวมว่าหน่วยที่ดิน) ลักษณะภูมิอากาศ พิจารณาร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด หลังจากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพที่ดิน ซึ่งสามารถจำแนกระดับความเหมาะสมของที่ดินได้เป็น 4 ชั้น ได้แก่ เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) โดยที่

S1 : ไม่มีข้อจำกัดด้านที่ดินตามปัจจัยที่ใช้พิจารณา

S2 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ง่ายหรือข้อจำกัดอาจไม่ส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตของพืชอย่างชัดเจน

S3 : มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ยาก ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชชนิดอื่นหรือกิจกรรมอื่น (ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางกายภาพ)

N : มีข้อจำกัดที่พัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินได้ยากมาก หากจะดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงต้องใช้ต้นทุนสูงหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ แนะนำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

พืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกของตำบล ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด ถั่วเขียวถั่วเหลือง กระเทียม มะม่วง หอมแดง กล้าย

5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือก ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ผลการประเมินคุณภาพที่ดินดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-1 ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุณภาพที่ดิน (Land Quality)	คุณลักษณะที่ดินตัวแทน (Land Characteristics)	ระดับความเหมาะสม (Land Suitability Rating)
1. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		
1.1. การหยั่งลึกของรากพืช (r)	ความลึกของดิน	S1
1.2. ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี	S2m
1.3. ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช (o)	สภาพการระบายน้ำของดิน	S2o
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		S2om
2. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		
2.1. สภาพะการเขตกรรม (k)	ชั้นความยากง่ายในการเขตกรรม (ดินบน)	S1
2.2. ศักยภาพการใช้เครื่องจักรกล (w)	ความลาดชันของพื้นที่	S3w
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		S3w
3. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		
3.1 ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e)	ความลาดชันของพื้นที่	S3e
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		S3e
ความเหมาะสมด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละหน่วยที่ดินโดยรวม		S3ew

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของที่ดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

หน่วยแผนที่ดิน	ข้าว	อ้อย	มันสำปะหลัง	ข้าวโพด	ถั่วเขียวฤดูแล้ง	หอมแดง	กล้วย	กระเทียม	มะม่วง
Bpo-cA	S1	S3o	N	N	N	N	S3o	N	N
Cl-clA	S1	S2os	N	S3o	S3o	N	S3o	N	S3o
Cl-sicA	S1	S2os	N	S3o	S3o	N	S3o	N	S3o
Don-gm-silA/b	S2o	S2os	N	S3o	S3o	N	S3o	N	S3o
Kak-gclB	S3o	S3r	S3r	S3r	S2rs	S2ers	S3r	S3r	N
Kld-mw-clB	S2ewon	S2ons	S2on	S2on	S2ons	S2eons	S2xns	S2ens	S2ns
ML-gclC	S3ewo	S3r	S3r	S3r	S2ers	S2ers	S3r	S3r	N
ML-gclD	N	S3er	S3er	S3er	S3e	S3e	S3er	S3er	N
ML-gclE	N	N	N	N	N	N	N	N	N
Ncu-gclA	S3o	S3r	S3r	S3r	S2rns	S2rns	S3r	S3r	N
Ncu-gclB	S3o	S3r	S3r	S3r	S2rns	S2erns	S3r	S3r	N
Ncu-gclC	S3ewo	S3r	S3r	S3r	S2erns	S2erns	S3r	S3r	N
Ncu-slB	S3o	S3r	S3r	S3r	S2rns	S2erns	S3r	S3r	N
Pe-gm-slA/b	S2on	S2rons	N	S3o	S3o	N	S3o	N	S3ro
Pe-slB	S3o	S2rns	S2rn	S2rn	S2ns	S2ens	S2rxns	S2erns	S3r
Tn-sicA	S1	S2os	N	S3o	S3o	N	S3o	N	S3o
Ws-clB	S3o	S2rs	S2r	S2r	S2s	S2es	S2rxs	S2ers	S3r
Ws-clC	S3ewo	S2ers	S2er	S2er	S2es	S2es	S2erxs	S2ers	S3r
SC	N	N	N	N	N	N	N	N	N

หมายเหตุ : * หมายถึง หน่วยแผนที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่างจากหน่วยแผนที่ดินเดียวกัน

ความหมายของสัญลักษณ์แสดงข้อจำกัดชั้นความเหมาะสม

e = ความเสียหายจากการกัดกร่อน

w = ศักยภาพการใช้เครื่องจักร

r = สภาพการหยั่งลึกของราก

o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช

n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร

s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร

x = การมีเกลือมากเกินไป

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี(พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดิน และที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตร ในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั้งประเทศ ภายใน ปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวางกรอบและนโยบายการการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งจะมีความละเอียดและเฉพาะเจาะจงมากกว่าแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศ ที่ใช้เป็นกรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่ระดับประเทศเป็นการกำหนดแนวทางใช้ที่ดินให้ตรงกับศักยภาพโดยเฉพาะทางด้านเกษตรกรรม และนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้การใช้ขอบเขตการปกครองในระดับตำบลจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีเป้าหมายและทิศทางสอดคล้องตามบริบทของแต่ละตำบล และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการใช้ที่ดินในระดับที่ใหญ่กว่านี้อาจไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมเนื่องจากเป็นแผนงานสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติงานเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ทั้งนี้แผนการใช้ที่ดินเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้นำฐานข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนาม การศึกษาด้านกายภาพ ได้จาก การวิเคราะห์สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับการพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น

ประกอบกับการพิจารณาจากทิศทางตามกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดินภายในพื้นที่ตำบล เช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ร่วมกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากร เพื่อการรักษาคุณภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลนี้ส่วนหนึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA) ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทุกด้านเพื่อให้ได้เขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

6.2 แผนการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่าแผนการใช้ที่ดินตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถกำหนดออกเป็น 6 เขตหลัก ได้แก่ เขตป่าไม้ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ เขตพื้นที่อื่น ๆ เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6-1 และรูปที่ 6-1)

6.2.1 เขตป่าไม้

เป็นเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อุทยานแห่งชาติ เขตป่าไม้ถาวร หรืออยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1A 1B หรือ 2 พื้นที่ในเขตนี้ส่วนใหญ่ยังคงสภาพเป็นป่าไม้ บางบริเวณได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นไปตามมาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ของที่ดินหรือทรัพยากรป่าไม้ของพื้นที่นั้น ๆ ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตป่าไม้สมบูรณ์ และเขตพื้นที่พุ่มธรรมชาติ มีเนื้อที่ 7,700 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 12.88 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตป่าไม้สมบูรณ์ (สัญลักษณ์ 1100) มีเนื้อที่ 2,544 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 4.26 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่อยู่ภายในเงื่อนไชดงกล่าวข้างต้น แต่มีสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันเป็นป่าไม้สมบูรณ์

2) เขตพื้นที่พุ่มธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 1300) มีเนื้อที่ 5,156 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 8.62 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีการบุกรุก แผ้วถางพื้นที่ป่าไม้ และเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นอย่างอื่น ส่วนใหญ่เพื่อทำการเกษตร

6.2.2 เขตเกษตรกรรม

เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งในที่นี้ คือ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นพื้นที่ทำกิน มีการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อ

เกษตรกรรมด้วย เขตนี้รวมถึงการทำกิจกรรมภาคการเกษตรอื่นที่นอกเหนือจากการปลูกพืชด้วย ประกอบด้วย 4 เขตรอง ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ เขตประมง และเขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 47,558 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 79.53 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง พื้นที่เขตนี้มีศักยภาพในการผลิตรองจากเขตเกษตรกรรมชั้นดี ซึ่งแบ่งออกเป็น 1 ประเภท ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) เป็นเขตที่ทำ การเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้มีข้อจำกัดต่อการเพาะปลูกพืชด้านความชื้นที่พืชนำไปใช้ประโยชน์ ในส่วนของที่ดินมีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับสูงถึงปานกลาง และนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช มีรายละเอียดดังนี้

- เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2221) มีเนื้อที่ 21,697 ไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ 36.28 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการทำนาในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม และปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวได้ปีละ 1 ครั้ง

- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2222) มีเนื้อที่ 17 ไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูก ได้แก่ มะขาม กล้วย

- เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2223) มีเนื้อที่ 112 ไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูก ได้แก่ สัก ยูคาลิปตัส

- เขตปลูกพืชไร่ (สัญลักษณ์ 2224) มีเนื้อที่ 2,560 ไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ 4.28 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกพืชไร่ โดยพืชไร่ที่ปลูก ได้แก่ ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง

2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ พื้นที่เขตนี้ถูกกำหนดให้เป็นเขตเกษตรกรรม ที่ต้องมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เป็นข้อจำกัดของการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่างๆ การทำการเกษตรในเขตนี้อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม พบปัญหาทางกายภาพของดินที่สำคัญหลาย เช่น เป็นดินต้นซึ่งเป็นข้อจำกัดของการหยั่งรากพืชในการยึดลำต้นและการดูดซับธาตุอาหารพืชในดิน เนื้อดินเป็นทรายจัด ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการอุ้มน้ำ เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชัน เป็นต้น จากข้อจำกัดการใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้นจึงจำเป็นต้อง

พัฒนาปรับปรุงและมีมาตรการเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ให้สูงขึ้น รวมถึงการป้องกันไม่ให้เกิดสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมจากการใช้พื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตทำนา (สัญลักษณ์ 2310) มีเนื้อที่ 3,159 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.28 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรมีการปลูกข้าวได้ปีละ 1 ครั้ง

(2) เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2320) มีเนื้อที่ 137 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ผล โดยไม้ผลที่ปลูกได้แก่ มะขาม กล้วย

(3) เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2330) มีเนื้อที่ 4,257 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 7.12 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ สัก ยูคาลิปตัส

(4) เขตปลูกพืชไร่ (สัญลักษณ์ 2340) มีเนื้อที่ 15,402 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 25.76 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันเกษตรกรปลูกพืชไร่ โดยพืชไร่ที่ปลูกได้แก่ ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง

3) เขตประมง (สัญลักษณ์ 2400) มีเนื้อที่ 56 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่ทำกิจกรรมด้านการประมง ได้แก่ การเลี้ยงสัตว์น้ำประเภทต่าง ๆ

4) เขตปศุสัตว์ มีเนื้อที่ 161 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 1 เขตรอง ได้แก่ เขตโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ (สัญลักษณ์ 2520) ปัจจุบันมีการสร้างโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ ประเภทต่าง ๆ มีเนื้อที่ 161 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่ตำบล โดยประเภทของโรงเรียนที่พบได้แก่ โรงเรียนเลี้ยงโค

6.2.3 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 3,558 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.95 ของเนื้อที่ตำบลประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตชุมชน/สถานที่ราชการ เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ (สัญลักษณ์ 3100) มีเนื้อที่ 3,521 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.89 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินชุมชนและที่อยู่อาศัย มีทั้งประเภทชุมชนเมือง ชุมชนชนบท และที่ตั้งของสถาบันและสถานที่ราชการต่าง ๆ

(2) เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต (สัญลักษณ์ 3200) มีเนื้อที่ 37 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินประเภทโรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรประเภทต่าง ๆ

6.2.4 เขตแหล่งน้ำ

มีเนื้อที่ 293 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.49 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วย 2 เขตรอง ได้แก่ เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และเขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตแหล่งน้ำตามธรรมชาติ (สัญลักษณ์ 4100) มีเนื้อที่ 189 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นลักษณะของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เช่น ห้วยหนอง คลอง แม่น้ำ เป็นต้น

(2) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (สัญลักษณ์ 4200) มีเนื้อที่ 104 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น คลองชลประทาน อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

6.2.5 เขตพื้นที่อื่น ๆ

มีเนื้อที่ 407 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.68 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่มีลักษณะการใช้ที่ดินที่มีความเฉพาะ เช่น ที่ทิ้งขยะ ไม้พุ่ม เป็นต้น

6.2.6 เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีเนื้อที่ 282 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่ตำบล มีการใช้ที่ดินเป็นป่าไม้ที่พบในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งอยู่นอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ส่วนใหญ่เป็นป่าปลูก ป่าชุมชน

ทั้งนี้ในเขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 1) หากมีการปรับปรุงบำรุงดิน หรือปรับโครงสร้างของพื้นที่ให้เหมาะสม เช่น ยกร่อง จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำประเภทต่าง ๆ สามารถยกระดับเป็นเขตเกษตรกรรมขั้นดีได้ เนื่องจากมีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำไว้แล้ว โดยเฉพาะระบบชลประทาน

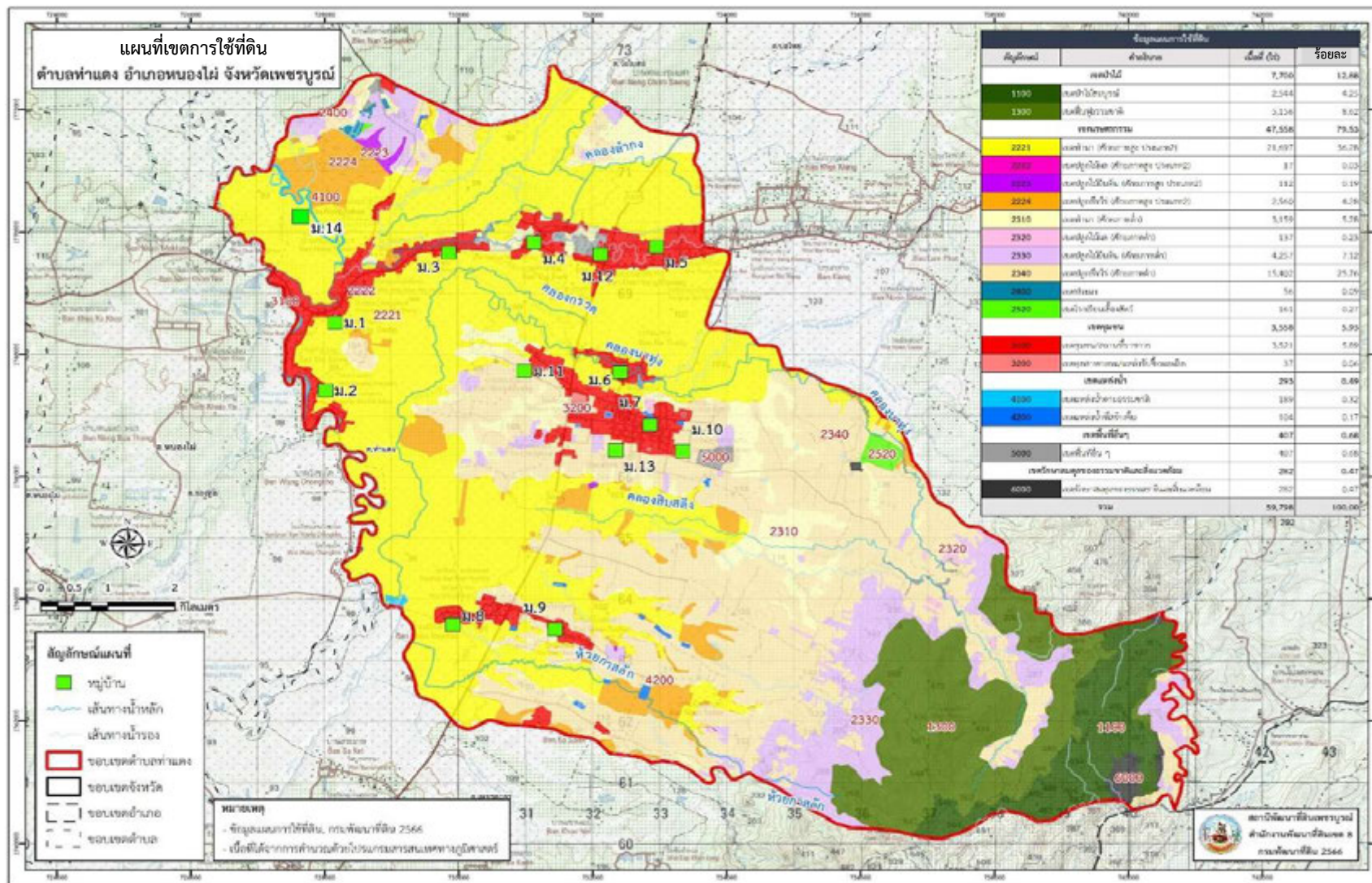
ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตป่าไม้	7,700	12.88
1.1 เขตป่าไม้สมบูรณ์	2,544	4.26
1.3 เขตฟื้นฟูธรรมชาติ	5,156	8.62
2. เขตเกษตรกรรม	47,558	79.53
2.1 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท 2)	24,386	40.78
1) เขตทำนา	21,697	36.28
2) เขตปลูกไม้ผล	17	0.03
3) เขตปลูกไม้ยืนต้น	112	0.19
4) เขตปลูกพืชไร่	2,560	4.28
2.2 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ	22,955	38.39
1) เขตทำนา	3,159	5.28
2) เขตปลูกไม้ผล	137	0.23
3) เขตปลูกไม้ยืนต้น	4,257	7.12
4) เขตปลูกพืชไร่	15,402	25.76
2.3 เขตประมง	56	0.09
2.3 เขตปศุสัตว์	161	0.27
3. เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,558	5.95
4. เขตแหล่งน้ำ	293	0.49
5. เขตพื้นที่อื่นๆ	407	0.68
6. เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	282	0.47
รวม	59,798	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

แผนการใช้ที่ดินตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

รูปที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567 ถึง 2570

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลท่าแดงไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแดงเพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผน และได้รับการเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาตำบล

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนาที่ดิน

7.1.4 กรมพัฒนาที่ดินพิจารณาสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมและโครงการตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน

7.1.5 สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ นำเสนอต่อที่ประชุมจังหวัด/อำเภอ เพื่อสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่น นำโครงการภายใต้หน่วยงานมาพัฒนาพื้นที่ตามแผนการใช้ที่ดินกำหนด

7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ (ตารางที่ 7-1)

เขตเกษตรกรรม

1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์/ดินตื้น/ดินกรด มีแผนงาน/โครงการปรับปรุงบำรุงดิน ดังนี้

- (1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
- (2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
- (3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
- (4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
- (5) การรณรงค์ไถกลบตอซัง
- (6) การจัดหาปุ๋ยอินโดไมท์
- (7) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
- (8) ผลิตปุ๋ยหมัก

(9) การส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน (เกษตรกรทั่วไป/แปลงใหญ่)

2) การชะล้างพังทลายของดิน มีแผนงาน/โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ดังนี้

(1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) พื้นที่แล้งซ้ำซาก มีแผนงาน/โครงการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้

(1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

(2) โครงการบริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

(Agri – Map)

7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น (ตารางที่ 7-2)

7.3.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น

(1) โครงการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร (สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่)

(2) โครงการอบรมการปรับปรุงคุณภาพดินเสื่อมโทรม (พช./อบต./กศน./เกษตร)

(3) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (พช./อบต./กศน./เกษตร)

(4) โครงการผลิตและสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช (ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัด)

(5) โครงการส่งเสริมการปลูกและขยายพันธุ์ผักหวานป่า (พช./อบต./กศน./เกษตร)

(6) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร(สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

2) เขตปศุสัตว์

โครงการธนาคาร โค กระบือ (ปศุสัตว์)

7.3.2 เขตแหล่งน้ำ

(1) โครงการการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร อุปโภค บริโภค และการจัดการระบบชลประทาน และการปรับปรุงระบบน้ำบาดาลให้มีคุณภาพ (อบต.ท่าแดง)

(2) โครงการเจาะบ่อบาดาล (อบต.ท่าแดง)

7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแดง เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2566 ความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแก้ไขปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ดินตื้น ดินแน่นทึบ และการขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตร

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ของตำบลท่าแดง กรมพัฒนาที่ดิน ได้วิเคราะห์เบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับที่ดอน สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ลูกคลื่นลอนชัน เนินเขา และพื้นที่สูงชันเป็นพื้นที่ภูเขา พบปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน (รูปที่ 7-1) ปัญหาของตำบลท่าแดงในภาพรวมสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ 2) ปัญหาการขาดแคลนน้ำ 3) ผลผลิตพืชลดลงและมีปัญหารองลงมา คือ ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

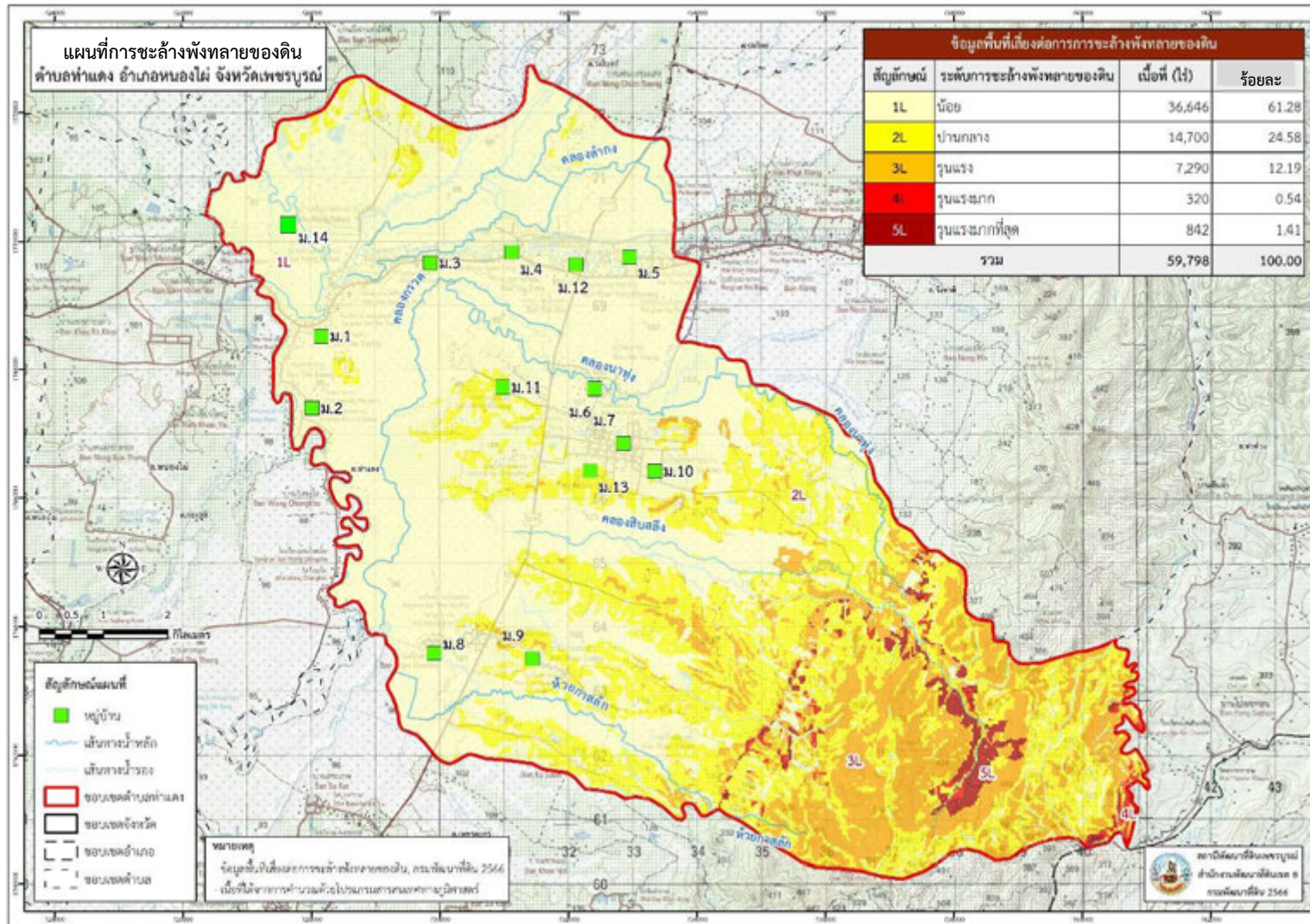
สำหรับปัญหา ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากการใช้ที่ดินติดต่อกันเป็นเวลานานโครงสร้างของดินได้มีการเปลี่ยนแปลง ในพื้นที่ที่มีการไถพรวนด้วยเครื่องจักรกลติดต่อกันเป็นระยะเวลาอันยาวนานทำให้ดินแน่นทึบ ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย และเป็นดินกรด น้ำและอากาศในดินสูญเสียไป ธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุมีปริมาณลดลงเนื่องจากพิน้ำไปใช้ และอินทรีย์วัตถุย่อยสลาย

ในกรณีของการขาดแคลนนํ้า การที่ประชากรเพิ่มขึ้น กิจกรรมที่ต้องใช้น้ำเพิ่มขึ้น ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น รวมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เช่น ปริมาณฝนน้อยกว่าปกติ ฝนทิ้งช่วง จนเกิดความแห้งแล้ง การขาดแคลนน้ำจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องจัดหาแหล่งน้ำต้นทุน โดยวิธีการต่างๆ ให้เพียงพอแก่ความต้องการ

ประเด็นหลักจากข้อเสนอให้แก้ไขปัญหาเรื่องขาดแคลนน้ำ จะสรุปได้ว่ามี 5 ประการ คือ (1) การขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน (2) ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ฝ่ายกั้นน้ำเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม (3) ขุดเจาะบ่อบาดาล (4) ก่อสร้างคลองส่งน้ำเพื่อการกระจายน้ำ และ (5) ขุดสระน้ำในไร่นา

แผนการใช้ที่ดินตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

รูปที่ 7-1 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลท่าแดงอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2567-2571

เขตการใช้ที่ดิน (เกษตรกรรม)	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1. เขตเกษตรกรรมที่มี ศักยภาพการผลิตสูง (ประเภท ที่ 2) เนื้อที่ 24,386 ไร่	การปรับปรุงบำรุงดิน	947,000
	1. การเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดินทาง ห้องปฏิบัติการ	22,500
	2. การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	148,750
	3. การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	15,000
	4. การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	10,000
	5. การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการ ใช้สารเคมีทางการเกษตร	32,500
	6. การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	235,000
	7. การรณรงค์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท	100,000
	8. การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์	42,500
	9. การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	750
	10. การผลิตปุ๋ยหมัก	340,000
	การบริหารจัดการน้ำ	436,500
	1. การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา	346,500
	2. โครงการบริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตรตาม แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)	90,000

ตารางที่ 7-1 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน (เกษตรกรรม)	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
2. เขตเกษตรกรรม (ศักยภาพต่ำ) เนื้อที่ 23,172 ไร่	การปรับปรุงบำรุงดิน	1,855,750
	1. การเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดินทางห้องปฏิบัติการ	22,500
	2. การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	297,500
	3. การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	30,000
	4. การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	10,000
	5. การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	32,500
	6. การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	470,000
	7. การรณรงค์ไกลบต่อซัง	100,000
	8. การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์	42,500
	9. การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	750
	10. การผลิตปุ๋ยหมัก	850,000
	การบริหารจัดการน้ำ	1,476,500
	1. การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา	1,386,500
	2. โครงการบริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)	90,000
3. เขตประมงและเขตปศุสัตว์ เนื้อที่ 217 ไร่	สารเร่งพด.6 จุลินทรีย์ผลิตสารบำบัดน้ำเสีย	
รวมเขตเกษตรกรรม	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	2,802,750
	2. การบริหารจัดการน้ำ	1,913,000
	รวมแผนงาน/โครงการ	4,715,750

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
<p>1. เขตเกษตรกรรม</p> <p>1.1 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง(ประเภทที่2) เนื้อที่ 24,386 ไร่</p> <p>1.2 เขตเกษตรกรรม (ศักยภาพต่ำ) เนื้อที่ 23,172 ไร่</p>	<p>(1) โครงการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรและรับขึ้นทะเบียนเกษตรกร (สำนักงานเกษตรอำเภอหนองไผ่)</p> <p>(2) โครงการอบรมการปรับปรุงคุณภาพดินเสื่อมโทรม (พช./อบต./กศน./เกษตร)</p> <p>(3) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (พช./อบต./กศน./เกษตร)</p> <p>(4) โครงการผลิตและสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช (ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัด)</p> <p>(5) โครงการส่งเสริมการปลูกและขยายพันธุ์ผักหวานป่า (พช./อบต./กศน./เกษตร)</p> <p>(6) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร(สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)</p> <p>(9) โครงการผลิตพืชอาหารปลอดภัย (พช./อบต./กศน./เกษตร)</p>
<p>2. เขตแหล่งน้ำ เนื้อที่ 293 ไร่</p>	<p>(1) โครงการการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร อุปโภค บริโภค และการจัดการระบบชลประทานและการปรับปรุงระบบน้ำบาดาลให้มีคุณภาพ (อบต.ท่าแดง)</p> <p>(2) โครงการเจาะบ่อบาดาล ม.7 บ้านท่าแก่ง (อบต.ท่าแดง)</p>

แผนการใช้ที่ดินตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ 5 ปี (พ.ศ. 2567- 2571)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ	
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571			
1. เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง	<u>การปรับปรุงบำรุงดิน</u>															
	1. การเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดินทางห้องปฏิบัติการ	ตัวอย่าง	30	30	30	30	30	150	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	22,500	พต.	
	การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	1	1	1	1	1	5	29,750	29,750	29,750	29,750	29,750	148,750	พต.	
	การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	200	200	200	200	200	1,000	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000	พต.	
	การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	40	40	40	40	40	200	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	10,000	พต.	
	การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	2	2	2	2	2	10	6,500	6,500	6,500	6,500	6,500	32,500	พต.	
	การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	แห่ง	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	235,000	235,000	พต.	
	การรณรงค์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท	แปลง	1	1	1	1	1	5	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	พต.	
	การจัดหาปุ๋ยโดโลไมต์	ตัน	5	5	5	5	5	25	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	42,500	พต.	
	การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	10	10	10	10	10	50	150	150	150	150	150	750	พต.	
	การผลิตปุ๋ยหมัก	ตัน	20	20	20	20	20	100	68,000	68,000	68,000	68,000	68,000	340,000	พต.	
	<u>การบริหารจัดการน้ำ</u>															
การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา	บ่อ	0	0	5	5	5	15	0	0	115,500	115,500	115,500	346,500	พต.		
โครงการบริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri – Map)	ไร่	0	0	15	15	15	45	0	0	30,000	30,000	30,000	90,000	พต.		
รวม													1,383,500			

แผนการใช้ที่ดินตำบลท่าแดง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ (บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			2567	2568	2569	2570	2571		2567	2568	2569	2570	2571			
1. เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ	การปรับปรุงบำรุงดิน	ตัวอย่าง														
	1. การเก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดินทางห้องปฏิบัติการ		30	30	30	30	30	150	4,500	4,500	4,500	4,500	4,500	22,500	พด.	
	การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	2	2	2	2	2	10	59,500	59,500	59,500	59,500	59,500	297,500	พด.	
	การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	400	400	400	400	400	2,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	30,000	พด.	
	การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	ราย	40	40	40	40	40	200	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	10,000	พด.	
	การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กลุ่ม	2	2	2	2	2	10	6,500	6,500	6,500	6,500	6,500	32,500	พด.	
	การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	แห่ง	0	0	1	0	1	2	0	0	235,000	0	235,000	470,000	พด.	
	การรณรงค์ไถกลบตอซัง	แปลง	1	1	1	1	1	5	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	100,000	พด.	
	การจัดหาปุ๋ยโดโลไมต์	ตัน	5	5	5	5	5	25	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500	42,500	พด.	
	การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	10	10	10	10	10	50	150	150	150	150	150	750	พด.	
	การผลิตปุ๋ยหมัก	ตัน	50	50	50	50	50	250	170,000	170,000	170,000	170,000	170,000	850,000	พด.	
การบริหารจัดการน้ำ																
การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา	บ่อ	50	50	50	50	50	250	170,000	170,000	170,000	170,000	170,000	850,000	พด.		
โครงการบริหารจัดการผลผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map)	ไร่	18	0	14	14	14	60	415,800	0	323,400	323,400	323,400	1,386,000	พด.		
รวม													3,331,750			

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2566. **แผนที่ขอบเขตตำบล ปี 2564 (ไฟล์ข้อมูล)**. กระทรวงมหาดไทย.
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2566. **ปริมาณน้ำและจำนวนบ่อบาดาล ปี 2565**. แหล่งที่มา:
<http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/search.php>, 26 พฤษภาคม 2566.
- กรมการพัฒนาชุมชน. 2566. **ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล ปี 2565**.
แหล่งที่มา :<https://ebmn.cdd.go.th/>. 1 มิถุนายน 2566.
- กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน. 2566. **ระดับความเหมาะสมของดิน ปี 2566 (ไฟล์ข้อมูล)**.
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน. 2566. **แผนการใช้ที่ดิน ปี 2566 (ไฟล์ข้อมูล)**. กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2566. **จำนวนครุว์เรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำแนกรายจังหวัด
รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนมกราคม พ.ศ. 2566)**. แหล่งที่มา:
<http://mvos2.gistda.or.th/>. 15 พฤษภาคม 2566
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2566. **สถิติภูมิอากาศคาบ 30 ปี พ.ศ. 2536-2565 (ไฟล์ข้อมูล)**. กรม
อุตุนิยมวิทยากระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, กรุงเทพฯ.
- กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน. 2566. **แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ปี 2566 (ไฟล์ข้อมูล)**. กองนโยบาย
และแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน. 2566. **แผนที่ทรัพยากรดิน (ไฟล์ข้อมูล)**. กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการจัดทำปทานุ กรมปฐพีวิทยา. 2551. **ปทานุ กรมปฐพีวิทยา**. สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- บัณฑิต ต้นศิริ และ คำรณ ไทรพิง. 2542. **คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน**. กองวางแผนการใช้ที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. 2566. **รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน
รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565)**. แหล่งที่มา :
<https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statyear/#/TableTemplate/Area/statpop>
p.1 พฤษภาคม 2566.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าแดง. 2566. **วิสัยทัศน์ของตำบล (2566)**. แหล่งที่มา ที่มา
<https://www.thadaeng.go.th/obt/vision>

Kristensen P. 2004. **The DPSIR Framework**. National Environmental Research Institute, Denmark, Department of Policy Analysis, European Topic Centre on Water, European Environment Agency.

คณะผู้จัดทำ

นายผดุงศักดิ์	เฉลิมชาติ	ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์
นายเกียรติศักดิ์	ลุงคะ	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
นายสุรเชษฐ์	มาเสมอ	เจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย

แผนที่ความเหมาะสมทางกายภาพของดินสำหรับการปลูกข้าว		
สัญลักษณ์	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ (%)
S1	25,777	63.11
S2	4,094	6.85
S3	15,592	26.07
S4	14,335	23.97
รวม	59,798	100.00

แผนที่ความเหมาะสมทางกายภาพของดิน
สำหรับการปลูกข้าว
ด.ท่าแดง อ.หนองไม้ จ.เพชรบูรณ์

- คำอธิบายสัญลักษณ์
- หมู่บ้าน
 - เส้นทึบน้ำ
 - ขอบเขตตำบลท่าแดง
 - ขอบเขตจังหวัด
 - ขอบเขตตำบล
 - ขอบเขตตำบล

สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตราส่วน 1:20,000
ระบบพิกัด WGS 1984 UTM
สถานีพัฒนา
สำนักงาน
กรมพัฒนา

